

Fra "Sammenfatning" ss. 121-127 i

DEN DANSKE SUKKERHANDELS OG SUKKERPRODUKTIONS HISTORIE

P. P. SVEISTRUP & RICH. WILLERSLEV (GYLDENDAL, KØBENHAVN 1945)

Tabel 49.

Sukkerets Andel i Københavns samlede Eksport.

	1778	1784	1790
	(Rdl.)	(Rdl.)	(Rdl.)
Sirup	94.756	86.092	59.875
Raffineret Sukker	117.020	184.354	79.960
Råsukker	416.707	501.765	56.497
Ialt	628.483	772.211	196.332
Samlede Eksport	957.195	1.537.148	647.105
Sukkerets Andel i %.....	65,7	50,3	30,3

Tabel 50.

*Sukkerets Andel i Københavns samlede Eksport til
Preussen, Sverrig og Rusland.*

	1778	1784	1790
	(Rdl.)	(Rdl.)	(Rdl.)
Preussen			
Sirup	70.240	51.946	38.144
Raffineret Sukker	39.328	35.140	8.827
Råsukker	51.790	87.517	28.358
Ialt	161.358	174.603	75.329
Samlede Export.....	235.836	381.420	148.072
Sukkerets Andel i %.....	68,4	45,8	50,9
Sverrig			
Sirup	928	2.242	3.665
Raffineret Sukker	6.888	28.039	29.866
Råsukker	31.612	129.063	21.456
Ialt	39.628	159.344	54.987
Samlede Export.....	78.668	249.657	201.730
Sukkerets Andel i %.....	50,4	63,8	27,2

Rusland

Sirup		252	180
Raffineret Sukker	2.408	17.506	12.813
Rå sukker	676	21.341	2.917
Ialt	3.084	38.899	15.910
Samlede Export.....	15.327	66.581	74.566
Sukkerets Andel i %.....	20,2	58,4	21,4

Tabel 51.
Sukkerets Stilling i Københavns Eksporthandel 1804
(i Rdl.s Værdi).

	Sverrig	Rusland	Øvrige baltiske Lande	Over Kiel	Lande hinsides Emden	Samlet Eksport
Sirup.....	756	1.430	286.637		8.085	296.908
Raffineret Sukker	35.058	22.816	118.445	473	2.023	178.815
Rå sukker.....	571.333	98.605	948.699	302.350	732.441	2.653.428
Sukker ialt	607.147	122.851	1.353.781	302.823	742.549	3.129.151
Samlet Eksport fra København	1.393.912	375.714	3.349.735	1.122.967	1.487.663	7.729.991
%.	43,6	32,7	40,4	27,0	49,9	40,5

Tabel 52.
Eksport af Industriprodukter fra København.
Værdi i Rigsdaler.

	1778	1784	1790
Sirup	94.756	86.092	59.875
Raffineret Sukker	117.020	184.354	79.960
Brændevin.....	14.131	653	720
Øl	36	40	32
Jernkakkellovne.....	238	—	150
Handsker	352	1.081	436
Silkevarer	818	137	—
Tovværk	1.455	5.625	3.165
Klæde og Kattun.....	1.600	4.028	—
Ure	375	—	94
Porcelæn	—	100	198
Tobaksvarer	—	1.027	2.328
Norsk Glas	—	30	770

Der er intet af disse Industriprodukter, der blot tilnærmelsesvis har samme Betydning i Eksporten som Sukkerprodukterne. Og selvom man udover de her nævnte Industrivarer medtog de meget små Tal for hele den øvrige Eksportindustri, vilde Billedet ikke forrykkes væsentligt, og man tør antage, at Sukkerraffinaderiernes Eksport har udgjort mellem 80 og 90 % af hele den samlede Industrieksports Værdi.

Den overordentlige Betydning, som Sukkerhandelen og Sukkerproduktionen havde for Handelsbalancen, er dog ikke ensbetydende med, at Sukkeret havde tilnærmelsesvis samme Andel i den danske Nationaløkonomi. Det er tidligere oplyst, at Sukkerindustrien beskæftigelsesmæssigt ikke er af lignende Vigtighed som mange af de øvrige Industrier, ligesom Sukkerets Værdi som Næringsmiddel med et årligt Forbrug af 2½—3 Pund pr. Individ har været af underordnet Betydning.

Men for den danske Handel og den danske Industri har Sukkeret indtil 1807 været det store Eventyr. Sukkeret har i udstrakt Grad været Basis for Danmarks Handel efter 1770, og det har sin store Andel i, at dette Tidsrum kan betegnes som den florissante Handelsperiode. Gevinsten på Sukkerhandelen og Sukkerfabrikationen har været Grundstammen i mange Handelshuses overordentlige Formue, Rigdomme der har sat deres Præg på Københavns Arkitektur indtil den Dag i Dag.

Men selvom Katastrofen 1807 ikke var indtruffet, havde København ikke kunnet bevare sin dominerende Stilling indenfor Sukkerhandelen i Østersøområdet på Grund af disse Egenes fremadskridende Industrialisering.